

Gyvenvietės soduose – džinas, paleistas iš butelio

Bendrojo naudojimo žemėje esantys vidaus keliai ir jų perdavimas savivaldybėms bei su vandentiekio ir nuotekų šalinimo infrastruktūra susijusios problemos kelia galvos skausmą ir sodininkams, ir savivaldybėms. Nors Sodininkų bendrijų įstatymo pataisos įsigaliojo nuo šių metų pradžios, tvarkos, kaip ką daryti, sodininkai tvirtina dar nematę. O savivaldybių atstovai tvirtina, kad kelių, kuriuos jie galėtų perimti, soduose praktiškai nėra.

„Sodo bendrija vis dar tebėra sodas ar jau gyvenvietė?“, – klausė ketvirtadienį Seime vykusios diskusijos „Dėl mėgėjų sodo teritorijos ir jos tvarkymo“ dalyviai – sodininkų bendrijų ir Lietuvos savivaldybių atstovai.

Kelias yra – kelio nėra

Vilniečių sodų bendrijos „Paežerys“, esančios greta Žaliųjų ežerų, atstovai teigė, kad nėra suinteresuoti perduoti savivaldybei vandens bei nuotekų tinklus, nes gražioje vietoje įsikūrė nemažai žmonių, kurie nė neketina sodininkauti.

„Daug žmonių perka sklypus, stato namus, bet neišsiformina kaip bendrijos nariai, o vandens ir nuotekų infrastruktūros klausimai nesprendžiami. Visos nuotekos atsiduria paviršiuje“, – sakė sodininkų atstovai, primindami, kad iki 2014 metų Lietuva turi įgyvendinti su tuo susijusius Europos Sąjungos reikalavimus. Kadangi seniau vandens reikėjo daugiausia daržams laistyti,

vamzdžiai neretai nutiesti paviršiuje, be to, jie yra ne bendro naudojimo žemėje, o sodininkų sklypuose.

Daug problemų diskusijos dalyviai išvelgia ir dėl nuostatos, kad bendrojo naudojimo kelius teks perduoti savivaldybėms. Anot Vilniaus savivaldybės Miesto plėtros departamento direktoriaus pavaduotojos Raimondos Rudukienės, viena iš problemų – nėra ką perduoti.

„Jūs visi pasistatėte tvoras ir palikote tik vieną eismo juostą. Mašinos negali prasilenkti, todėl savivaldybės neturi ką perimti“, – sakė ji. Jai pritarė ir kitų savivaldybių atstovai: „O kaip vandentiekį, kanalizaciją nutiesime, kai namas stovi prie pat ribos? Dabar skundžiamasi, kad neprivažiuoja greitoji, kitos tarnybos. Turbūt nė vienas savo sklypelių nesusiaurino, turbūt pusę metro į gatvės pusę atsimatavote?“ – replikavo diskusijos dalyviai.

„Problemos permetimas savivaldybėms kelių problemos neišspręs. Reikia papildomos kelių kategorijos“, – diskusijoje siūlė sodų bendrijos „Paežerys“ valdybos pirmininkė Rimantė Skardžiuvienė. „Mes patys susiauriname kelius. Mes jų dabar nepaplatinsime, bet nustačius naują kelių kategoriją, reikėtų ir išlaikyti tuos atstumus“, – siūlė ji.

Sodų bendrija ar gyvenvietė?

Seimo narys Antanas Nesteckis diskusijoje „Dėl mėgėjų sodo teritorijos ir jos tvarkymo“ pripažino, kad problemų yra, tačiau daugelis jų esą kyla ir dėl to, kad pastaruoju metu nemažai sodų iš esmės jau yra kitokie, negu buvo prieš keliolika metų.

„Viena dalis tebėra žemės ūkio paskirties žemė, kita dalis jau yra gyvenvietės. Paleidome džina, kai leidome susiformuoti sodų bendrijų teritorijose gyvenvietėms, nėra ten jokio ūkininkavimo. Ir nėra kito kelio – reikia suteikti joms gyvenviečių statusą. Ten, kur matome, kad yra gyvenvietės, reikia jas pripažinti ir tvarkyti kaip gyvenvietes. Jeigu to nepripažinsime, galėsime ir toliau tą jovalą velti“, – sakė A. Nesteckis. Jo teigimu, niekaip nepavyks suderinti įstatymų, kad jie tiktų ir sodininkų bendrijoms, ir gyvenamajam kvartalui.

Pasak A. Nesteckio, bet ką įstatyme galima įrašyti, bet jo nepavyks įgyvendinti. Parlamentaras teigė, kad reikia nuspręsti, kurias sodininkų bendrijas jau reikia naikinti ir formuoti gyvenamuosius kvartalus.

Tačiau, anot R. Skardžiuvienės, sodų bendrijų dirbtinai versti gyvenvietėmis nereikia – tai turėtų būti natūralus procesas